

KRACH CHCE NAM COS POWIEDZIEC

HIERARCHIA R_α

czemu to sie nazywa hierarchia R_α ? Krach nie wie, ale w anglo jest V_α .

Jest to hierarchia zbiorow i definiujemy ja przez

$$\begin{cases} R_0 = \emptyset \\ r_{\alpha+1} = \mathcal{P}R_\alpha \\ R_\gamma = \bigcup_{\zeta < \gamma} R_\zeta \text{ gdy } Lim(\gamma) \end{cases}$$

Jakies wlasnosci:

- 1. $\forall \alpha \quad Tran(R_\alpha)$
- 2. $\alpha \leq \beta \implies R_\alpha \subseteq R_\beta$
- 3. $R_\alpha \cap ON = \alpha \iff \alpha = \{x \in R_\alpha : On(x)\}$

2. i 3. sa na liscie 3, wiec pokazemy tylko 1:

DOWOD:

1. Indukcja po α . Dla $\alpha = 0$ nam smiga, bo $\emptyset$ jest tranzytywny.

krok indukcyjny

$\alpha \implies \alpha + 1$ zalozmy, ze $Tran(R_\alpha)$, ale wtedy $Tran(\mathcal{P}R_\alpha)$, czyli $Tran(R_{\alpha+1})$

krok graniczny. Zalozmy, ze $Tran(R_\zeta)$ dla $\zeta < \alpha$. Ustalmy dowolne $x \in R_\alpha$ i $y \in x$. Skoro $x \in R_\alpha = \bigcup_{\zeta < \alpha} R_\zeta$, to $x \in R_{\zeta_0}$ dla pewnego $\zeta_0 < \alpha$. Ale $Tran(R_{\zeta_0})$ wiec skoro $y \in x$, to $y \in R_{\zeta_0}$, czyli $y \in \bigcup_{\zeta < \alpha} R_\zeta = R_\alpha$

Hierarchia R_α jest wazna ze wzgledu na twierdzenie:

$$\bigcup_{\alpha \in ON} R_\alpha = V$$

czyli kazdy zbior jest w ktorejs hierarchii.

Wersja skrotowa: $\forall x \exists \alpha \quad x \in R_\alpha$.

Tranzytywne domknięcie zbioru X nazywamy najmniejszy zbior tranzytywny zawierajacy zbior X .
Bedziemy to oznaczeli $tcl(X)$

pewien szczegolny przyklad pewnej ogolnej sytuacji (to jest dygresja btw). W matmie czesto domykamy zbior ze wzgledu na pewna sytuacje i to sie robi na dwa sposoby: od gory i od dolu.

Tak samo jak w topologii

elementy elementow x sa w $\bigcup x$, czyli mozemy dodac sobie do x dodac $x \cup \bigcup x$. Ale moze cos nie smigac bo pojawimy sie nowe elementy, wiec znowu musimy dodac $x \cup \bigcup x \cup \bigcup \bigcup x$ i tak dalej <3

Na liscie bedziemy to pisac porzadnie rekurencyjnie i sprawdzac

DOWOD:

tego z V

Przypuscmy nie wprost, ze istnieje x taki, ze

$$\forall \alpha \quad x \notin R_\alpha$$

Rozwazmy zbior

$$Y = \{y \in tcl(x) \cup \{x\} : y \notin \bigcup_{\alpha \in ON} R_\alpha\} \neq \emptyset$$

Z aksjomatu regularnosci w Y istnieje element $\in$ -minimalny, czyli istnieje $y_0 \in Y$ takie, ze

$$\forall t \in Y \quad t \notin y_0$$

To znaczy, ze dla kazdego $z \in y_0$ mamy $z \notin Y$, czyli $z \in \bigcup R_\alpha$. Zatem

$$\forall z \in y_0 \exists \alpha \in ON \quad z \in R_\alpha$$

Mamy zatem "funkcje" $f : y_0 \rightarrow ON$ $f(z) = \min\{\alpha : z \in R_\alpha\}$.

Na mocy aksjomatu zastepowania istnieje $rng(f)$.

Czyli udalo mi sie zlapac wszystkie liczby porzadkowe, ktore mielismy dane. $rng(f)$ to zbior liczb porzadkowych, a suma liczb porzadkowych jest liczba porzadkowa, wiec niech

$$\beta = \bigcup rng(f) \in ON$$

Mamy $\forall z \in y_0 \quad z \in R_\beta$, czyli $y_0 \subseteq R_\beta$. W takim razie $y_0 \in R_{\beta+1} = \mathcal{P}(R_\beta)$. y_0 mial byckontrprzykladem, a mamy sprzeczosc z $y_0 \in Y$

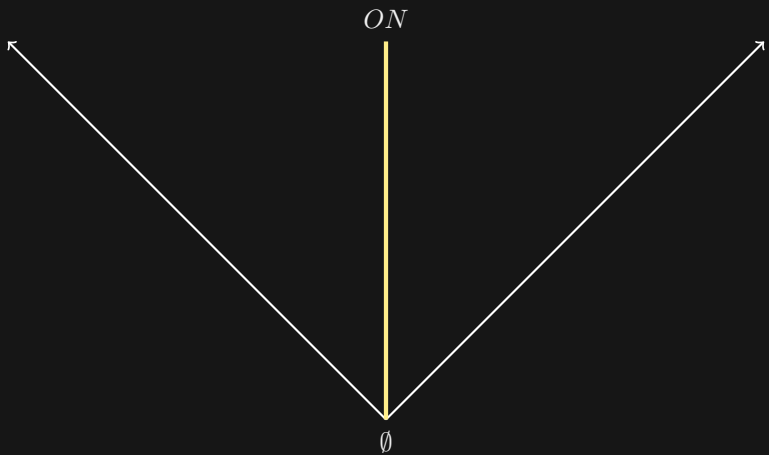

WNIOSKI

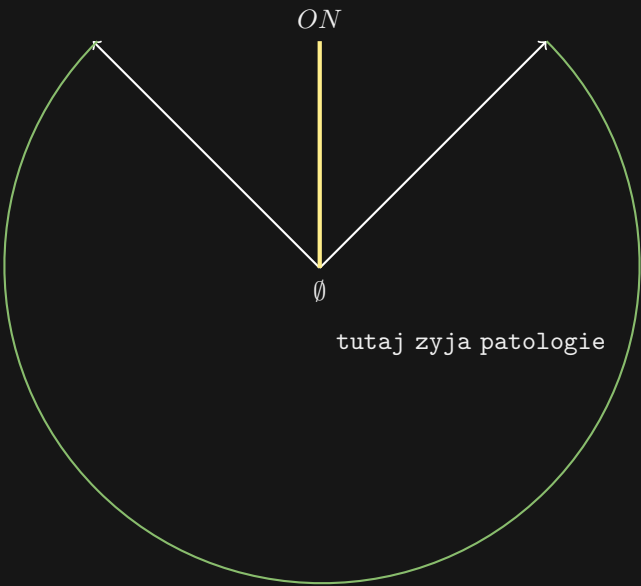
1. **RANGA ZBIORU** $rank(x) = \min\{\alpha : x \in R_{\alpha+1}\}$ lub, rownowaznie $= \min\{\alpha : x \subseteq R_\alpha\}$ i chcemy zeby kazda α mogla byc ranga, a bez +1 by nam graniczne nie smigaly

PRZYJEMNOSCI

JAK WYGLADA SWIAT?
zasadniczo, to to jest takie cos

gdyby niebylo aksjomatu regularnosci

$ZF_0 \models (A_x Reg \iff V = \bigcup_{\alpha} R_{\alpha})$

R_{ω} $\omega \in R_{\omega}$ Zeby dodawac liczby naturalne potrzebujemy funkcji, czyli $\mathbb{N} \times \mathbb{N} \in R_{\omega+3}$

Cos bylo o naturalnych, ale ja rysowalam patologie

$\mathbb{Z} = \mathbb{N}^2 \setminus R$ - czyli to $\mathbb{N}$ na pewnej relacji.
Co to jest klasa abstrakcji? to jest podzbior $\mathbb{N}^2$. Gole calkowite saw $R_{\omega+5}$, a calkowite z dzialaniami alge-
braicznymi to gdzies w $R_{\omega+14}$
Jestesmy bardzo na pcozateczku, a $R_{\omega+\omega}$ to dopiero druga liczba graniczna i to mozna zrobic $R_{\omega+\omega} \models ZF \setminus$
aksjomazastepowania